

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія будівництва та економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

В.О.Величко

« ____ » _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

спеціальність: 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка

спеціалізація: 5.141.3 Обслуговування та ремонт електроустаткування автомобілів
і тракторів

відділення: Електроенергетики та електротехніки

Робоча програма навчальної дисципліни "Безпека життєдіяльності" для студентів спеціальності 141 "Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка", спеціалізації 5.141.3 "Обслуговування та ремонт електроустаткування автомобілів і тракторів"

Розробник: викладач Мітіна Наталія Михайлівна, викладач I категорії.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії *будівництва та економіки*

Протокол № _____ від «_____» _____ 20__ р.

Голова циклової комісії _____ Т.В. Гузева

Схвалено методичною радою Харківського державного політехнічного коледжу

Протокол № _____ 20__ р. № _____

Голова методичної ради _____ В.О. Величко

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Деннаформа навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 14 Електрична інженерія	Нормативна
	Спеціальність 5.141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	
Модулів – 3	Спеціалізація 5.141.3 Обслуговування та ремонт електроустаткування автомобілів і тракторів	Рік підготовки:
Змістових модулів –7		2
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		Семестр
Загальна кількість годин - 54		IV
Тижневих годин для денної форми навчання: IV семестр аудиторних – 2 год. самостійної роботи студента – 1,3 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: молодший спеціаліст	Лекції
		30 год.
		Практичні
		6
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		18 год.
		Індивідуальні завдання:
		не передбачено
		Вид контролю: Диференційовани й залік

Примітка.

1 Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – $36/18=2,0$

2 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у набутті студентом знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Завдання навчальної дисципліни передбачає опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формуванні мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятого ризику.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сучасні проблеми і головні завдання безпеки життєдіяльності;
- коло своїх обов'язків з питань виконання завдань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек;
- середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу, суспільства, ;
- безпеку технологічних процесів і обладнання та заходи щодо її підвищення;
- надання допомоги та консультацій працівникам та населенню з практичних питань безпеки життєдіяльності ;
- аналізувати механізм впливу небезпек на людину, характер взаємодії організму людини з небезпеками середовища існування;
- організаційно-правові заходи забезпечення безпечної життєдіяльності ;
- заходи з колективної та особистої безпеки.

вміти:

- оцінювати середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу, суспільства;
- обґрунтовувати головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій;
- приймати рішення щодо безпеки в межах своїх повноважень;
- забезпечувати координацію зусиль виробничого колективу в попередженні виникнення надзвичайної ситуації та ліквідації їх наслідків;
- оцінювати безпеку технологічних процесів та обладнання;
- надавати першу медичну допомогу.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності.

Змістовий модуль 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як оцінка небезпеки.

Модуль 2. Небезпеки що призводять до НС, та заходи зниження їх наслідків.

Змістовий модуль 2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єктів економіки.

Змістовий модуль 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки

Змістовий модуль 4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.

Модуль 3. Запобігання НС та організація усунення їх негативних наслідків.

Змістовий модуль 5. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.

Змістовий модуль 6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС,

Змістовий модуль 7. Управління силами та засобами ОГ під час НС.

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у том числі					усього	у том числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності												
Змістовий модуль 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як оцінка небезпек.	6	4	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Модуль 2. Небезпеки що призводять до НС, та заходи зниження їх наслідків												
Змістовий модуль 2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	12	6	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки.	20	8	6	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристика. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Модуль 3. Запобігання НС та організація усунення їх негативних наслідків												
Змістовий модуль 5. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС.	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 7. Управління силами та засобами ОГ під час НС.	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	54	30	6	-	-	18	-	-	-	-	-	-

5 ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Форма занять	Обсяг годин	Зміст занять
1	2	3	4
1	лекція	2/2	Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Основні поняття та визначення.
2	лекція	2/4	Системний підхід у безпеці життєдіяльності.
3	самостійне вивчення	2/6	Класифікація надзвичайних ситуацій.
4	лекція	2/8	Характеристика небезпечних геологічних процесів та явищ, їх вражаючі фактори.
5	самостійне вивчення	2/10	Негативний вплив на життєдіяльність людей в умовах проявів вражаючих факторів небезпечних метеореологічних явищ.
6	самостійне вивчення	2/12	Небезпечні гідрологічні процеси і явища, їх вражаючі фактори.
7	лекція	2/14	Пожежі у природних екосистемах, їх вражаючі фактори.
8	лекція	2/16	Біологічні небезпеки. Вражаючі фактори біологічної дії.
9	самостійне вивчення	2/18	Загальна характеристика особливо небезпечних хвороб. Інфекційні захворювання.
10	лекція	2/20	Техногенні небезпеки, їх класифікація.
11	самостійне вивчення	2/22	Промислові аварії, катастрофи та їхні наслідки.
12	самостійне вивчення	2/24	Небезпечні події на транспорті та аварії на транспортних комунікаціях.
13	лекція	2/26	Гідродинамічні об'єкти, причини виникнення аварій на них.
14	практична робота №1	2/28	Надання першої допомоги при різних нещасних випадках.
15	лекція	2/30	Загальні поняття про основи розвитку та припинення горіння. Вибухи.
16	самостійне вивчення	2/32	Джерела радіації. Класифікація радіаційних аварій.
17	практична робота № 2	2/34	Оцінка радіаційної обстановки в надзвичайних умовах.
18	лекція	2/36	Класифікація небезпечних хімічних речовин. Організація дозиметричного та хімічного контролю.
19	практична робота №3	2/38	Засоби індивідуального захисту органів дихання та шкіри людини.
20	лекція	2/40	Соціально-політичні небезпеки, їх характеристика.
21	лекція	2/42	Психологічна надійність людини та її роль у забезпеченні безпеки.

22	лекція	2/44	Загальний аналіз ризику. Види ризику.
23	самостійне вивчення	2/46	Методичні підходи до визначення ризику.
24	лекція	2/48	Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом у НС.
25	самостійне вивчення	2/50	Головні положення про навчання персоналу підприємств, установ і організацій діям та способам захисту в разі виникнення НС та аварій.
26	лекція	2/52	Порядок надання населенню інформації про наявність загрози або виникненню НС.
27	лекція	2/54	Мета та загальна характеристика рятувальних та інших невідкладних робіт. Карантинні та інші сан.-протиепідемічні заходи.

6 ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Надання першої допомоги при різних нещасних випадках.	2
2	Оцінка радіаційної обстановки в надзвичайних умовах.	2
3	Засоби індивідуального захисту органів дихання і шкіри людини.	2
	Разом	6

7 САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Класифікація надзвичайних ситуацій	2
2	Негативний вплив на життєдіяльність людей в умовах проявів вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ.	2
3	Небезпечні гідрологічні процеси та явища, їх вражаючі фактори.	2
4	Загальна характеристика особливо небезпечних хвороб. Інфекційні захворювання.	2
5	Промислові аварії, катастрофи та їхні наслідки.	2
6	Небезпечні події на транспорті та аварії на транспортних комунікаціях.	2
7	Джерела радіації. Класифікація радіаційних аварій.	2
8	Методичні підходи до визначення ризику.	2
9	Головні положення про навчання персоналу підприємств, установ і організацій діям та способам захисту в разі виникнення НС та аварій.	2
	Разом	18

8 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний – Тестовий контроль, опитування

Підсумковий – Диференційований залі

9 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспект лекцій.
2. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів.
3. Методичні вказівки до виконання практичних робіт.
4. Комплект завдань для проведення тестового контролю знань.

10 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці, Львів, 2006;
2. Ткачук К.Н. Основи охорони праці, Київ, 2006;
3. Гандзюк М.П. Основи охорони праці, Київ, 2007;

Допоміжна

1. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення»;
2. «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці»;
3. Закон України «Про пожежну безпеку»;
4. Закон України «Про працю»;
5. Кодекс законів про працю;
6. Закон України «Про використання ядерної енергії»;
7. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності»;

11 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.dnopr.kiev.ua>
2. <http://www.mon.gov.ua>
3. <http://www.mns.gov.ua>

Викладач

Н. М. Мітіна